

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

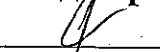
УЗГОДЖЕНО:

Гарант освітньо-наукової програми
«Медицина», професор
 Ігор КАЙДАШЕВ

Проректор закладу вищої освіти з
наукової роботи,
професор Ігор КАЙДАШЕВ
« 8 » _____ 2024 року

Гарант освітньо-наукової програми
«Стоматологія», професор
 Ірина ТКАЧЕНКО

Гарант освітньо-наукової програми
«Педіатрія», професор
 Валерій ПОХИЛЬКО

Гарант освітньо-наукової програми
«Громадське здоров'я», професор
 Ірина ГОЛОВАНОВА

Гарант освітньо-наукової програми
«Біологія», професор
 Сергій БІЛАШ

Заслухано на засіданні Вченої ради
ПДМУ

« 6 » червня _____ 2024 року,
протокол № _____

Секретар Вченої ради, доцент
 Валентина ФЛАТОВА

СИЛАБУС

освітнього компонента

ТЕОРІЯ ПІЗНАННЯ В БІОМЕДИЦИНІ

для здобувачів освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,
які навчаються за освітньо-науковими програмами «Медицина»,
«Стоматологія», «Педіатрія», «Громадське здоров'я», «Біологія»

СИЛАБУС

Освітнього компонента

Теорія пізнання в біомедицині

Освітньо-наукові програми	«Медицина» (режим доступу: https://science.pdmu.edu.ua/storage/postgraduate_studies_admission_speciality_medicine/files/diy3L6Cm9GJDkRwjkgirI9CWuClKjQKmdqVzmkBZ.pdf), «Стоматологія» (режим доступу: https://science.pdmu.edu.ua/storage/postgraduate_studies_admission_speciality_dentistry/files/Ocz2XQUI62aPJh10JR2WoxVkc1YcdyArHlUh5dKU.pdf), «Педіатрія» (режим доступу: https://science.pdmu.edu.ua/storage/postgraduate_studies_admission_speciality_pediatrics/files/t3a0LrEniDiBzQe2CclgEtuqYIG9ZlzoWaGaoTRf.pdf), «Громадське здоров'я» (режим доступу: https://science.pdmu.edu.ua/storage/postgraduate_studies_admission_speciality_public_health/files/8INlz4CrbX2OMkM96TJskyHqntkqOGVh4dw7dL98.pdf), «Біологія» (режим доступу: https://science.pdmu.edu.ua/storage/postgraduate_studies_admission_speciality_biology/files/DYJ7ecreHMYPqdv9nqbKmp8b53H8TniOfVRABsM5.pdf)
Галузі знань	22 – Охорона здоров'я, 09 – Біологія
Спеціальності	222 – Медицина, 221 – Стоматологія, 228 – Педіатрія, 229 – Громадське здоров'я, 091 – Біологія та біохімія
Курс	2
Семестр	1
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/години	1 / 30
Мова викладання	Українська
Предмет вивчення	Пізнавальна діяльність людини та суспільства, форми та специфіка наукової діяльності, що орієнтована на діяльність медичного працівника.
Мета	Світоглядна та методологічна підготовка, формування ціннісних настанов у практичній та науковій діяльності.
Зв'язок з іншими освітніми компонентами	«Теорія пізнання в біомедицині» як курс гуманітарної освіти пов'язаний з багатьма дисциплінами, що викладаються на другому (магістерському) рівні вищої освіти циклу, зокрема: <ul style="list-style-type: none">• соціальною філософією, що вивчає розвиток суспільства;

	<ul style="list-style-type: none"> • з педагогікою як наукою про виховання, освіту і навчання; • з психологією як наукою, що вивчає механізми психіки; • з історією, оскільки наука та пізнання має свій історичний розвиток; • з соціологією, оскільки теорія пізнання тісно пов'язана з теоретичною моделлю, філософським осмисленням проблем функціонування та розвитку соціуму; та іншими дисциплінами.
Форми навчання	Очна (денна, вечірня), заочна, поза аспірантурою.
Результати навчання	<p>Забезпечує набуття здобувачами наступних програмних результатів навчання:</p> <p>Застосовувати науково-професійні знання; формулювати ідеї, концепції з метою використання в роботі освітнього та наукового спрямування. Демонструвати знання методології дослідження в цілому і методів певної сфери наукових інтересів, зокрема.</p> <p>Інтерпретувати та аналізувати інформацію, коректно оцінювати нові й складні явища та проблеми з науковою точністю критично, самостійно і творчо. Виявляти невирішені проблеми у предметній області медицини та визначати шляхи їх вирішення.</p> <p>Використовувати результати наукових досліджень в медичній практиці, освітньому процесі та суспільстві. Інтерпретувати можливості та обмеження наукового дослідження, його роль в розвитку системи наукових знань і суспільства в цілому.</p> <p>Представляти результати наукових досліджень в усній і письмовій формах у науковому співтоваристві і суспільстві в цілому, відповідно до національних та міжнародних стандартів. Управляти роботою колективу студентів, колег, міждисциплінарної команди.</p> <p>Управляти роботою колективу студентів, колег, міждисциплінарної команди. Організувати навчання учасників освітнього процесу при виконанні наукової та освітньої діяльності та впливати на їх соціальний розвиток.</p> <p>Оцінювати ефективність освітнього процесу, рекомендувати шляхи його удосконалення.</p> <p>Використовувати етичні принципи в роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами, дотримуватися наукової етики. Демонструвати академічну доброчесність та діяти відповідально щодо достовірності отриманих наукових результатів.</p>
Види занять	Лекційні та практичні заняття, самостійна робота.
Структура	Освітній компонент складається із лекційних та

<p>Ключового компонента</p>	<p>практичних занять, на яких будуть висвітлені центральні напрями та основні проблеми теорії пізнання, а також, понятійний апарат методології науки; систематизовані знання щодо історико-філософського контексту теорії пізнання як розділу філософії.</p>																																	
<p>Методи навчання</p>	<p>Проблемне навчання; дослідницьке навчання; лекція; бесіда; розповідь-пояснення; практичні роботи; самостійна робота під керівництвом викладача; самостійна домашня робота; перегляд навчальних кінофільмів; наочні методи (ілюстрації, демонстрації); підготовка рефератів; опитування думок студентів; аналіз ситуацій, дискусії; дебати; мозковий штурм; робота в групах; заняття-ділова зустріч; заняття-навчальна конференція; проєктно-дослідницький метод; портфоліо; вправи; творчі роботи; онлайн дискусії; індивідуальне і групове консультування; відеозаписи лекцій і практичних занять; вікторини; бліц-опитування; спостереження і систематизація фактів; самостійне вивчення проблеми в науковій літературі; складання планів, конспектів.</p>																																	
<p>Форми та методи оцінювання</p>	<p>Поточне, тематичне оцінювання, підсумковий модульний контроль, залік.</p>																																	
<p>Система оцінювання</p>	<p>Контроль здійснюється за модульно-рейтинговою системою. <i>Оцінювання за формами контролю:</i></p> <table border="1" data-bbox="384 1055 1428 1167"> <tr> <td colspan="3">Підсумковий контроль</td> </tr> <tr> <td>Залік</td> <td>Min. – 0 балів</td> <td>Max. – 200 балів</td> </tr> </table> <p>Для здобувачів ступеня доктора філософії, які набрали сумарно меншу кількість балів ніж критично-розрахунковий мінімум (122 бали) обов'язковим є перескладання контролю. При цьому, кількість балів: 0-79 відповідає оцінці «незадовільно» з обов'язковим повторним вивченням компонента; 80-118 відповідає оцінці «незадовільно»; 122-128 відповідає оцінці «задовільно» («достатньо»); 130-138 відповідає оцінці «задовільно»; 140-158 відповідає оцінці «добре»; 160-178 відповідає оцінці «добре» («дуже добре»); 180-200 відповідає оцінці «відмінно».</p> <p>Шкала відповідності:</p> <table border="1" data-bbox="368 1503 1366 2004"> <thead> <tr> <th colspan="2">За 200 – бальною шкалою</th> <th colspan="2">За чотирибальною шкалою</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>A</td> <td>180-200</td> <td>5</td> <td>відмінно</td> </tr> <tr> <td>B</td> <td>160-178</td> <td rowspan="2">4</td> <td rowspan="2">добре</td> </tr> <tr> <td>C</td> <td>140-158</td> </tr> <tr> <td>D</td> <td>130-138</td> <td rowspan="2">3</td> <td rowspan="2">задовільно</td> </tr> <tr> <td>E</td> <td>122-128</td> </tr> <tr> <td>F_x</td> <td>80-118</td> <td rowspan="2">2</td> <td>не задовільно</td> </tr> <tr> <td>F</td> <td>0-79</td> <td>не задовільно (без права перездачі)</td> </tr> </tbody> </table>	Підсумковий контроль			Залік	Min. – 0 балів	Max. – 200 балів	За 200 – бальною шкалою		За чотирибальною шкалою		A	180-200	5	відмінно	B	160-178	4	добре	C	140-158	D	130-138	3	задовільно	E	122-128	F _x	80-118	2	не задовільно	F	0-79	не задовільно (без права перездачі)
Підсумковий контроль																																		
Залік	Min. – 0 балів	Max. – 200 балів																																
За 200 – бальною шкалою		За чотирибальною шкалою																																
A	180-200	5	відмінно																															
B	160-178	4	добре																															
C	140-158																																	
D	130-138	3	задовільно																															
E	122-128																																	
F _x	80-118	2	не задовільно																															
F	0-79		не задовільно (без права перездачі)																															

матеріальн
технічне
та/або
інформацій
не
забезпеченн
я

Вивчення окрім іншого, забезпечується з допомогою системи дистанційного навчання Полтавського державного медичного університету (режим доступу: <https://moodle.pdmu.edu.ua/>). У системі містяться авторські лекції, відео-лекції викладача дисципліни – завідувача кафедри філософії та суспільних наук, доктора філософських наук, професора Віри ДУБІНІНОЇ, інтерактивні тести до цих лекцій, інтерактивні практичні заняття, підбірки корисних навчальних відео-матеріалів та навчальної літератури.

Інформаційна підтримка здобувачів під час вивчення дисципліни забезпечується наступним:

- відкритим доступом до міжнародних наукометричних баз даних Scopus, Web of Science, Science Direct;
- доступом до ліцензійного програмного забезпечення Strikeplagiarism для перевірки всіх видів навчальних робіт на наявність в них неправомірних запозичень;
- журналів, що входять до Переліку наукових фахових видань МОН України, що забезпечують і можливість проведення літературного пошуку, ознайомлення з методами досліджень повідних вчених ПДМУ, і можливість опублікування власних результатів наукової роботи.

Основна:

1. Андрущенко В.П., Волинка Г.І., Мозгова Н.Г. Філософія. Навчальний посібник/ за ред. Г.І. Волинки. - К: Каравела, 2020.- 368 с.
2. Фюрст М., Трінкс Ю. Філософія /Марія Фюрст, Юрген Трінкс. - К.: Дух і Літера, Інститут релігійних наук св. Томи Аквінського, 2018. – 544 с
3. Філософія: навчальний посібник /Ю.М. Вільчинський, Л.В. Северин- Мрачковська, О.Б.Гаєвська та ін.- К.:КНЕУ, 2019.- 368 с.
4. Дубініна В. О.Формування герменевтичної парадигми в німецькій філософії XIX-XX ст. ...:моногр.Харків: Видавництво ФОП Панов А.М.,2020, 360с.
5. Ємельяненко Г.Д., Абизова Л.В., Мозговий Л.І., Дубініна В.О. Філософія освіти і науки: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів, аспірантів та викладачів філософських дисциплін. – Слов`янськ, 2019. – 365 с.
6. Лузан А.О. Вступ до філософії: навч. посіб. / Анатолій Лузан. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 136 с.
7. Філософія: Підручник/ Бичко І. В., Бойченко І. В., Табачковський В. Г. та ін. – К.: центр навчальної літератури, 2019. – 648 с.
8. Філософія: навчально-методичний посібник (у схемах і

таблицях) / за наук. ред. проф. В. С. Бліхара. - Львів: ПП «Арал», 2018. - 184 с.

9. Філософія: [баз.] підруч. для студентів ВНЗ / [Л. В. Губерський та ін.]. – Вид. 2-ге, перероб. і допов. – Харків : Фоліо, 2018. – 620 с.

10. Філософія: Підручн. / О.Л. Воронюк. – 3-є вид., переробл. та допов. – К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 216 с.

11. Навчально-методичний посібник з навчальної дисципліни «Організація та методологія наукових досліджень» для аспірантів (здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії) / уклад.: О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань. – Харків : Право, 2019. – 140 с.

12. Вайнберг Стівен. (2019). Пояснюючи світ. Історія сучасної науки. К.: «Книжковий Клуб».

13. Галіченко М. В., Поліщук І. Є. (2018). Хрестоматія з історії та філософії науки. Херсон. 158 с.

14. Філософія науки : підручник / І. С. Добронравова, Л. І. Сидоренко, В. Л. Чуйко та ін. ; за ред. І. С. Добронравової. – К. : ВПЦ "Київський університет", 2018. – 255 с.

15. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник для студентів і магістрів усіх спеціальностей. (2018). К.: ВПЦ «Київський університет». 387 с.

16. Metaphor, problems and perspectives / ed. Miall D. S. – [б. м.] : Humanities Press, 1982.

17. Morris Ch. W. Signification and Significance / Morris Ch. W. – New York, 1964.

18. Mueller-Vollmer K. Zu Hermeneutik, Literaturkritik und Sprachtheorie: gesammelte Vorträge, Beiträge und Essays / Mueller-Vollmer K. – Berlin ; Bern ; Wien: Peter Lang, 2018.

19. Gadamer H.-G. Kleine Schriften / Gadamer H.-G. – Tübingen : [б. в.], 1977. – Bd. 4.

20. Birt T. Kritik und Hermeneutik nebst Abriss des antiken Buchwesens / Birt T. – München : Oskar Beck Verlag, 1913.

Допоміжна:

1. Філософія науки. Етика та методологія наукового дослідження: навч.-метод. Посіб. для підготовки докторів філософії. 2018. Запоріжжя: ЗДМУ. 76 с.

2. Leydesdorff L. The Communication of Meaning in Social Systems. Systems Research and Behavioral Science. 2019. No 1.

3. Андрущенко В.П., Волинка Г.І., Мозгова Н.Г. Філософія. Навчальний посібник/ за ред. Г.І. Волинки. - К: Каравела, 2020.- 368 с.

4. Філософія: Підручник/ Бичко І. В., Бойченко І. В., Табачковський В. Г. та ін.– К.: центр навчальної літератури, 2019. – 648 с.

5. Філософія: навчально-методичний посібник (у схемах і

- таблицях) / за наук. ред. проф. В. С. Бліхара. - Львів: ІІІ «Арал», 2018. - 184 с.
6. Філософія: [баз.] підруч. для студентів ВНЗ / [Л. В. Губерський та ін.]. – Вид. 2-ге, перероб. і допов. – Харків : Фоліо, 2018. – 620 с.
7. Філософія: Підручн. / О.Л. Воронюк. – 3-є вид., переробл. та допов. – К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 216 с.
8. Ющенко Ю.П. Основи філософських знань: навч. посіб. / Ю.П.Ющенко.- Полтава: Дивосвіт, 2014. – 252 с.
9. Вступ до філософії: навч. посіб. / за ред. Л.Нікітін. – К. : Центр навчальної літератури, 2020. – 256 с
10. Гринів О. Історія української філософії / Олег Гринів. – Львів : Тріада плюс, 2015. – 302 с
11. Запорожченко О.В. Навчальний посібник з філософії з завданнями та тестами. – Ізмаїл:РВ ІДГУ, 2019. – 256 с
12. Основи філософії: навчальний посібник/ Сергій Симоненко, Олексій Сулим, Михайло Шмиголь, Наталя Щубелка, Юлія Юшкевич, Людмила Сандюк – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 412 с.
13. Рассел, Бертран. Історія західної філософії / Пер. з англ. Ю. Лісняка, П. Тарашука. — К.: Основи, 1995. — 759 с.
14. Повар А. Філософія : навчально-методичний посібник / А.М. Повар, Т.В. Сулятицька.– Кам'янець-Подільський, 2015. – 163 с.
15. Dilthey W. Gesammelte Schriften / W. Dilthey. – Stuttgart : V.G. Teubner, 1990. – Bd. 1 : Einleitung in die Geisteswissenschaften. Versuch einer Grundlegung für das Studium der Gesellschaft und der Geschichte
16. Duncan R. C. The contribution of Hermann Kremer (1834–1903) to theological hermeneutic / R. C. Duncan. – [London], 1958.
17. Gadamer H.-G. Gesammelte Werke / Gadamer H.-G. – Tübingen : [б. в.], 1990. – Bd. 1: Hermeneutik I. – Wahrheit und Methode.

Першоджерела:

- 1 Декарт Р. Метафізичні розмисли. – К., 2000.
- 2 Декарт Р. Міркування про метод, щоб правильно сформулювати свій розум і відшукати істину в науках. – К., 2001
- 3 Драгоманов М.П. Вибране. – К., 1991.
- 4 Енгельс Ф. Діалектика природи // Вибрані твори в 9 т. – К., 1990.
- 5 Енгельс Ф. Походження сім'ї, приватної власності і держави // Там же.
- 6 Мілль Д.С. Про свободу. Есе // Пер. з англ. – К., 2001.
- 7 Роттердамський Е. Похвала Глупості. Домашні бесіди //

Пер. з латин. – К., 1003.

8 Тойнбі А. Дослідження історії. – Т.1 // Пер. з англ. – К., 1985.

9 Тоффлер Е. Третя хвиля. – К., 2000.

10. Рассел, Бертран. Історія західної філософії / Пер. з англ. Ю. Лісняка, П. Таращука. — К.: Основи, 1995. — 759 с.

11. Фюрст М., Трінкс Ю. Філософія /Марія Фюрст, Юрген Трінкс. - К.: Дух і Літера, Інститут релігійних наук св. Томи Аквінського, 2018. – 544 с

Інтернет ресурси:

1. Веб-сайт Інституту філософії імені Г.С. Сковороди НАН України. Режим доступу: <https://www.filosof.com.ua/index.htm>
2. Веб-сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. Веб-сайт Українського філософського фонду. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.philosophy.ua/>
4. Електронна бібліотека "psylib" (психологія, філософія, релігія, культурологія, методологія та ін.). Режим доступу: <http://psylib.org.ua/index.html>
5. Сайт видавництва "Свічадо" (Історія релігії, переклади Отців Церкви, християнська художня література, богословська та богослужбова література, філософія, психологія, етика та ін.)/ Режим доступу: <https://svichado.com/>
6. Електронна бібліотека кафедри філософії та методології науки філософського факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка/ Режим доступу: <http://www.philsci.univ.kiev.ua/UKR/index.html>
7. Інтернет-версія культурологічного часопису "Г". Режим доступу: <http://www.ji.lviv.ua/>
8. Веб-сторінка д.філос.н., завідувача відділу філософії культури, етики та естетики Інституту філософії імені Г.С. Сковороди НАН України Євгена Бистрицького. Режим доступу: <http://www.bystrytsky.org/>
9. Електронна версія часопису "Філософська думка". Режим доступу: <https://dumka.philosophy.ua/index.php/fd/about>
10. Електронна версія журналу «Мультиверсум. Філософський альманах». Режим доступу: <http://multiversum.com.ua/index.php/journal/issue/view/19>
11. Всеукраїнське фахове видання «Гілея: науковий вісник», збірник наукових праць Режим доступу: <http://www.gileya.org/>

12. Електронні посібники з філософії. – Режим доступу: <http://pidruchniki.ws/filosofiya/> .
13. Матеріали з філософії в Україні сьогодні. – Режим доступу: <http://www.philosophy.ua/> .
14. Електронна бібліотека з філософії («філософія без меж»). – Режим доступу: http://platonanet.org.ua/load/knigi_po_filosofii/2 .

Наукові розробки співробітників кафедри:

1. Дубініна В. О. Формування герменевтичної парадигми в німецькій філософії ХІХ-ХХ ст. ...: моногр. Харків: Видавництво ФОП Панов А.М., 2020, 360с.
2. Смельяненко Г.Д., Абизова Л.В., Мозговий Л.І. Дубініна В. О. Філософія освіти і науки Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів, аспірантів та викладачів філософських дисциплін.- Слов'янськ, 2019.- 365 с.
3. L. Abysova H. Yemelianenko V. Dubinina Philisophy of education and science Навчальний посібник (англ. мова), для студентів вищих навчальних закладів, факультету підготовки іноземних студентів.- Слов'янськ, 2019.- 209 с.
4. Leonid Mozgovoy, Volodymyr Fed, Vira Dubinina, Volodymyr Steshenko, Yuliia Butko, Viktoria Slabouz Alarmizm vs eschatology: conceptual analysis (on material of Ukrainian discourse), Журнал Wisdom, квартал Q.1. Vol. 22 No 2(2022): 2-2022. Armenia.-P.68-80. SCOPUS.
5. Дубініна В.О. Розвиток філософської герменевтики в контексті історичних поглядів та предметної теорії Алексіуса Майнонга, Людинознавчі студії: збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.-2021.-вип. 43.- Дрогобич.-С.29-41
6. Дубініна В.О. Герменевтична інтерпретація як порядок дискурсу, International journal of innovative technologies in social science, may, 4(25).Poland 2020. С.3-8.
7. Дубініна В.О. Між психологією, феноменологією, логікою та метафізикою, філософський доробок Алексіуса Майнонга. Аналітично-інформаційний журнал Схід.- травень-червень, 2020. Випуск 3 (167), Київ. – С. 11-15.

Політика освітнього компонента

Обов'язки осіб, які навчаються в Університеті:

Особи, які навчаються в Університеті, зобов'язані:

- 1) дотримуватися вимог законодавства, Статуту та правил його внутрішнього розпорядку;
- 2) виконувати вимоги з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки, передбачені відповідними правилами та інструкціями;

3) виконувати вимоги освітньої (наукової) програми (індивідуального навчального плану (за наявності), дотримуючись академічної доброчесності, та досягати визначених для відповідного рівня вищої освіти результатів навчання.

Відвідування занять:

аспіранти очної (вечірньої) форми навчання зобов'язані відвідати не менше, як 50 % від загального обсягу аудиторних занять, аспіранти заочної форми навчання – не менше 20 %.

Визнання і перезарахування результатів навчання:

Визнання результатів навчання у неформальній освіті розповсюджується на дану дисципліну, забезпечуючи, таким чином, формування своєї індивідуальної освітньої траєкторії.

Визнанню підлягають результати навчання, отримані у неформальній освіті, що за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як навчальній дисципліні в цілому, так і її окремому розділу, темі.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами під час вивчення дисципліни передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного і підсумкового контролів;
- посилення на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей;
- надання достовірної інформації по результати навчання;
- дотримання норм законодавства про авторське право.

Викладач	<i>Дубініна Віра Олександрівна</i> – завідувач кафедри філософії та суспільних наук, доктор філософських наук, професор Полтавського державного медичного університету
Розробник	<i>Дубініна Віра Олександрівна</i> - завідувач кафедри філософії та суспільних наук, доктор філософських наук, професор Полтавського державного медичного університету
Контакти	Кафедра філософії та суспільних наук Адреса: 36011, м. Полтава, вул. Шевченка, 23 Тел. 0669182902, e-mail: philosophy@pdmu.edu.ua